

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

(„PINCZÉREK LAPJA“)

A HAZAI SZALLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK, PINCZÉREK S KÁVÉHAZI SEGÉDEK ÉRDEKEIT FELKAROLÓ SZAKKÖZLÖNY.

„Az első magy. orsz. pinczemesterek és pinczemunkások egylete“, a „Budapesti kávéházi segédek egylete“, a „Szatmár-Németi pinczér-egylet“, a „Székesfejervár pinczér-egylet“, a „Szombathelyi pinczér betegsegélyező-egylet“, a Győri pinczér-egylet“, a „Révkomáromi vendéglősök és kávéosok ipartársulata“ az „Aradi pinczér-egylet“-nek, a „Szabadkai pinczér-egylet“-nek, az „Aradi vendéglősök és kávéosok egyesületé“-nek, az „Újvidéki szállodások, vendéglősök és kávéosok ipartársulata“-nak, a „Miskolci pinczér-egylet“-nek, az „Kassai vendéglősök, kávéosok, korezmárosok és pinczerek egyleté“-nek, a „Székesfejvári vendéglősök, kávéosok és italmérők ipartársulata“-nak, az „Újpesti szállodások, vendéglősök és korezmárosok ipartársulata“-nak és az Országos pinczér-egyesület budapesti központi mozgalmi bizottságának. A „Budapesti főpinczerek óvadék letéti társaságamint szövetezet“, a „Győri vendéglősök, kávéosok, italmérők ipartársulata“-nak, a „Temesvári kávéos és vendéglős ipartársulata“-nak a „Magyar szakácsok köre“

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik havonként kétszer, minden hó 5-én és 20-an.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 12 kor. Félévre . . . . 6 kor.
Háromnegyed évre 9 „ Évközdre . . . 3 „

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:

IHÁSZ GYÖRGY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

VII. kerület, Akácfa-utca 7-ik szám.

Kéziratok és előfizetések ide intézendők.

Ünnepi kiadás

1905. évi szeptember 12-ének
a vendéglősök Győrben tartott országos Kongresszusának emlékére.

ÓDA GYŐR VÁROSÁHOZ

(A magyar vendéglősök országos szövetségének kongresszusa alkalmából.)

TE ősrégi, híres, nemes város,
Hazánk gyöngye, lelkünk büszkesége!
Sok viharban sokat vértett nemzet!
Történelmi hírű dicsősége,
Babért fon a história néked:
Üdvözölünk, szép Győr város, téged!

Vadregényes Dunántúl szívében,
A kanyargó szöke Duna mellett,
Ezer éve tekint rád reménynyel,
Szeretettel ez az egész nemzet.
Leveszszük a kalapot előtted:
Üdvözölünk, szép Győr város, téged!

A bástyáid vihatlanok voltak,
Álltak vihart vitézül, nem egyet;
Tűzzel, lánggal ment rád török, német
S te megtörted a gyülelévsz ellent.
Ős bástyáid a hont mentették meg:
Üdvözölünk, szép Győr város, téged!

A virágzó béke korszakában
A kultura apostola lettél,
Vadregényes messze Dunántúlra
Műveltséget, tudást terjesztettél.
Védted, óvtad az egész vidéket:
Üdvözölünk, szép Győr város, téged!

A magyar ügy igaz védelmében
Soha, soha meg nem tántorodtál.
Magyar voltál, igaz magyar, mindig
S a szent ügyért sok vért is ontottál.
Törzsgyökeres, színmagyar a néped:
Üdvözölünk, szép Győr város, téged!

Nem csoda hát, ha megáldott Isten,
Igaz magyar vendégszeretettel,
Fajunk legszebb tulajdonságával,
A melynél szebb, dicsőbb erény nincsen.
Vendégszeretet a legszebb éked:
Üdvözölünk, szép Győr város, téged!

Üdvözölünk ihletett lélekkel,
Mikor most is vendégeid jöttek
És Te őket igaz szeretettel
Fogadtad és kebledre ölelted.
Magyar szívvvel, örömmel jövének,
Üdvözölünk, szép Győr város, téged!

Vendégidnek, akik ide jöttek
Szintén nagy és nemes hivatása,
Hivatásos vendégszeretetet
Művelni és óvni a hazába.
Te köszöntöd a vendéglősséget;
És mi áldva üdvözölünk téged!

Üdvözlét Győrnek!

szép Dunántúlnak hatalmasan fejlődő városa, adicsőséges multu Győr, szeretettel és tisztelettel fogadja falai között a vendéglősök országos szövetségét.

Ebből az alkalomból hálás szívvel köszöntjük Győr polgárait, a kikben oly fennen lobog a magyarság szeleme.

Büszkeséggel fogunk gyönyörködni Győr kulturájában, mert annak minden köve magyar kéz alkotása.

Szép multon nagy jelen, ez nekünk Győr városa. Iparának fejlettségével, kereskedelmének élénkségével példa előttünk, a melyet tanulmányozni és követni érdemes.

Szemlének erős magyarsága bizonyára megihlet bennünket s az ország vendéglősei nemzeti érületükben megizmosodottan fognak elszéledni Győr városából.

Nehéz időket élünk, szükség van arra, hogy minden vendéglősben magasan lángoljon a haza- és faj-szeretet. És ennek a szeretetnek sehol sincs nagyobb, tisztább lánggal égő oltára, mint Győrben.

Ennél az oltárnál töltsön el bennünket a honszerelmem szent hevülete, dobbanjon össze a szívünk hazáért és szabadságért.

Győri ünnepnapjaink szolgáljanak lelkünk fölemelésére. Tegyük bizonyosságot arról, hogy munkánk komolyságánál, törekvésünk nemességénél fogva méltók vagyunk a közbecsülésre.

A mikor a búbajos Balaton partjain andalgunk, tegyünk fogadalmat, hogy hív, odaadó napszámói leszünk a nemzeti munkának.

Hogy ez a szépséges, apáink véréből szentelt haza viruljon, hogy a nemzet nagy és boldog legyen, ez minden vágyunk, ez valódi célunk, a mikor iparunk fejlesztésére, érdekeink védelmére iparkodunk.

Iparunk haladása fontos tényezője a nemzet művelődésének; alapja a forgalom emelkedésének s eszköze a közegészség megszilárdulásának és a nép elégedettségének.

A vendéglősipar előmo zditója a társaséletnek s az embereket összehozva, társalgás útján terjesztője az eszméknek.

Az ilyen ipart meg kell becsülni; munkásai pedig méltók a társadalom tiszteletére.

Köszönet Győr közönségének, hogy így gondolkodik rólunk.

Az a fényes, meleg fogadtatás, melyben részesítenek, kitüntet bennünket, megdicsőíti iparunkat az egész ország színe előtt.

Hálásak vagyunk érette s őszintén hódolunk azoknak a polgár-erényeknek, a melyek Győr népét ékesítik. Szerencse, áldás kísérf munkájukat, városuk emelkedjék a haladás és a jólét legmagasabb fokára szabad, diadalmas hazában!

Ihász György.

A vendéglősipar támogatása.

Az elnyomott magyar ipar föllendítése, egyáltalán egész közgazdasági életünk fejlesztése immár nemcsak jelszó, hanem törekvés is. Törekvése az államnak és az egész társadalomnak.

Az országgyűlés milliokat szavazott meg a gyáripar s a mezőgazdaság fölvirágoztatására.

És a gyárosok, mezőgazdák, bortermelők és állattenyésztők között milliokat osztogatott ki a kormány.

Hogy nem mindig érdemeseknek jutott az ország pénze, bajnak baj; de mégsem akkora, mint az, hogy a kisiparnak alig jutott valami.

Pedig a kisiparosság a középosztályhoz tartozik, tehát gerince a nemzetnek s jóléte legtermészetesebb utsegője az állambontó socialismus terjedésének.

A kisiparosságot mostoha sorsára bízták, bár hazafiasságánál fogva is megérdemelte volna a fölkarolást.

Éz a soha eléggé nem kárhoztatható mulasztás volt az okozója socialis állapotaink elmérgesedésének, főleg a rohamossá vált, nemzetünket pusztulással fenyegető kivándorlásnak.

Hogy ez a végzetes hiba jóvá téssék, a kormány közműhelyek alapításával tett kísérletet. Legutóbb Aradon épített ilyet, fölszerelve azt a különféle iparágakhoz szükséges legjobb munkagépekkel villamos erőre.

Az eredmény azonban nem elégítette ki a várakozást. Mert hiába van a legjobban épített, legkitünőbb fölszerelésű műhely is, ha azt a kisiparos föl nem használhatja; mert nincs pénze nagyobb vállalkozásra, gyárias produkcióra.

Ez a tapasztalat arra indította a szorgalmas aradi iparosokat, hogy a hasznosnak bizonyult közműhelyeket kellőképpen kihasználhassák, befektetési tőkét adjon az állam nekik *kamattalan kölcsönt*.

Ezt a kivánalmat jogosnak, a közjó érdekében állónak tekintjük.

TÁRCSA

Királyi multság.

— Igaz történet —

Mióta igazságos Mátyás király kilehelte nagy lelkét, a regéczek nem igen kezdhették énekeiket ilyképpen: »Egyszer egy királyti mit gondolt magába, elindult kocsi ruhába»...

A királyok és királyfiak nem ereszkedtek le a föld-túró néphez; palotáik fala közé zárkóztak s udvaronczaik hizelgése között dözsöltek le életüket. Így hát nem látták az életet természetes világitásban; felszegül itéltek és cselekedtek.

Egyszer azonban — nem is olyan régen — megesezt, hogy egy királyfi kisurran aranyos fészékből.

Ott, a hol Erdély havasai ölelkeznek az éggel, a hol a vadon sötét magányában valaha a bölény izmos lábai alatt ropogott a haraszt, hol a medve rejtőzik s a farkas leskelődik, itt vertek Erdély főurai sátrakat, hogy puskavégre zargassák a rengeteg királyát, a medvét.

A medvében sok a királyi vonás. Közönyös, inyencz, de nem gonosz indulat. A veszélyt nem keresi, de ha kell, rettenthetlenül szembe száll vele. Tud ölelni is, csakhogy halálos az ölése.

Am ha egyszer védekezésből vért ontott, vérszomjassá leszen s jaj annak a vidéknek, a hol ilyen megszomjuzott bestia tanyázik.

Ilyen ádáz fenevad tartotta rettegésben ezt a vidéket s most a havas egyik tisztás lejtőjén azért verődtek a sátrak, hogy az urak párbajra szálljanak az egyre ádázabbá váló szörnyeteggel.

A párbajra, a fejedelmekhez méltó mérközésre kiszállott a király fia is.

Szilaj lelkű, de nemes hajlandóságu ifju volt, a ki szinte átszellemült a vadon fenségétől.

A sátrak ott állottak, a hol az évezredes tölgyek birodalmát csobogó forrás választotta el a komoran meredező fenyvektől.

Szürkülni kezdett, a mikor a kürt riadója megharsant. A királyfi ébren találták a költögető hangok s nyomban talpra ugrott illatos szénából vetett nyugóhelyéről.

Fegyverét vállára kapta s kitoppant biborselyemmel bevont sátrából.

Az égen még csak a sarkesillag küzdött a kelő nap fényével s a búbajos hajnal úde lehétől, a madarak csattogó zenéjétől fel-forrott a vér ereiben.

Arca kipirult, szemei lángoltak, így állt a vadásztársaság élére. A mikor jól bent jártak az erdő sűrűjében, főlhallatszott a hajtók lármája. Csakhamar bokrok ropogása s dühös morgás töltötte meg a vadászok füleit.

Egyszerre lánczot formáltak s fegyvereiket lövésre készen vették kezeikbe.

A robaj, a morgás egyré élesebbé vált s éppen a királyfi irányában.

Kis vártatva szétesapódtott előtte a bokor s ott állott a keresett düvad.

Fegyverét célzásra kapta s eldőrdült a lövése. A bestia dühösen felbödült s két lábra ágaskodva, támadója felé rohant.

Végre is, minden néposztálynak joga van az állam segélyéhez folyamodni, hiszen a kincstárban fölhalmódó száz milliók a nemzet pénze; a nemzet adta, a nemzetre kell visszaszállnia.

Sajna, nálunk ez csak kis részben szállhat vissza ránk, mert nagyobb részét Ausztria nyeli el.

Addig is azonban, míg másképp lesz, iparkodjunk fölhasználni azt a keveset, a mi nekünk juthat.

Meg is teszi ezt a társadalomnak majd minden osztálya, csak éppen a vendéglősök nem billegetik az ujjukat; pedig erre nekik többféle jogczimuk volna.

Eltekintve attól, hogy a mostoha viszonyok folytán a tönk szélén állanak, tehát segítségre vannak utalva; legfőbb jogczimuk az, hogy a vendéglősipar egyik legelső faktora az idegenforgalom emelkedésének.

Már pedig az idegenforgalom emelkedése általános közgazdasági érdek, egyik föltétele a kereskedelem fölvirágzásának, furdöink és vidéki városaink fejlődésének, szóval: a közvagyonosodásának.

Ha így van a dolog — már pedig így van — akkor közérdek az is, hogy a vendéglősipar ne engedtesse hanyatlásnak, hanem minden eszközzel oda segítessen, hogy a legmagasabb színvonalra jusson, hogy az idegenforgalom előmozdítója lehessen az igények teljes kielégítésével.

Éppen Győr városa bizonyította be ennek a felfogásnak az igazságát, a mikor egyik leégett szállodásának kész volt a közpénztárból segítséget nyújtani.

A közvagyonosodás érdeke tehát, hogy a vendéglősipar is kaphasson kamattalan kölcsönt új szállodák építésére, régieknek modern elegáncziával és kényelemmel való berendezésére.

De ne csak a szállodák, hanem a vendéglők is juthassanak kamattalan vagy csekély kamatu államkölcsönhöz, hogy megszabadithassák magukat a lelkiismeretlen kereskedők uszorájától és pancsaitól, azzal a kötelezettséggel, hogy közvetlen vásárolják be borkészleteiket.

Ezzel a kedvezményessel az állam fölvirágoztatná a vendéglősipart és a hazai bortermelést, elősegítené az idegenforgalmat s általában használna vele az egész közönségnek, mert a vendéglőkben egészséges, jó borokat élvezhetne.

Jogosultságunk világos, tehát emeljük föl szavunkat a kongressuson s követeljük a vendéglősipar támogatására is kamattalan vagy kis kamatu államkölcsönt!

Vendéglősök az alkotmányos háborúban

Abban a harcban, a melyet a magyar nemzet faji és vallási különbség nélkül viv meg — a magyarság természetes praepotenciájával — nagyban érdekelték vagyunk mi, vendéglősök. A parlamenti felhatalmazás nélkül szűkölködő kormány mindent elkövet, hogy a törvények sérelme nélkül vezesse tovább az ügyeket. Ebből a tekintetből sok buzgóságot és ötletességet tanusít. Ez kétségtelen!

A baj tehát nem az akará és a rátermettség hiányában van, hanem a helyzetben. Olyasmit akarnak, a mi ellenkezik a nemzeti érdekekkel, vagyis a társadalom minden osztályának az érdekeivel, így hát a miénknek is.

Egy nemzet ugyanis semmi egyéb, mint különböző fajok azonos érdekekben való conglomeratuma. Amalgám, foncsor ez, a mely tükröt alkot, hogy megmutassa egy-egy földrész, egy-egy összeverődött népcsoport arculatát.

A mi honfoglaló őseink ebből a bitangort földrészből hazát, országot, birodalmat alkottak a szabadság és az emberség alapján. Éppen ezért vallja magát Magyarország valaki akármilyen nemzetiségűnek, mindenkit megkülönböztet a szabadság-szeretét és az emberség-rometáta.

Beszéltünk az önálló Szeretiában vándorolt oláhokkal, az önálló Szerbiából visszatért ráczokkal, mindegyik azt mondta, hogy azért telepedett meg újból ebben az elhagyott hazában; mert csak itt van szabadság, igazságosság és felebaráti szeretet. És ezt nemcsak az elmaradott Balkán-államok szerencselovagjai mondják, hanem azok is, a kik nyugat-Európát s a demokratikus amerikai Uniót látogatták meg.

Ezek a mérész, családott vándorok vallják, mondják, hogy még mindig büszkén szavalhatjuk apáinknak ezt a kérkedő mondsát: «Magyarországban kívül nincsen élet!» A mi pedig van, az nem hasonlítható sem erkölcsileg, sem anyagilag a mi szabad és emberséges életviszonyainkhoz.

Ez a tapasztalat, ez a bizonyítástele az, a mi meghusitja majd az inparlamentáris kormány becsületes törekvésének sikerét; mert jól érzi a nép, hogy a Bécsből sugart aranyos ígéreteknek pusztán az a céljuk, hogy egy tál leccsért megvásárolják tőlünk apai örökségünket: a magyar szabadságot és emberséget, a mikről már ezer év előtt Priscus Rhetor oly magasztalón beszélt.

Éppen ezért, a mi szabadságunk és emberségünk érdekében tart össze a nemzet — faji és vallási különbség nélkül — a passzív rezisztenciában. Ennélfogva mi, vendéglősök, még ha akarnók is, még ha magunk a gyávaság és hazaárulás megbecstelentő tüzes vasával való megbélyegzetésünket tűrni hajlandók lennénk is, még akkor sem téríthetők ki a nemzetet abból az utból, a melyen most halad; mert hát Magyarországot nem a hadsereg védi, ezer esztendőn át nem a nyers erő tartotta fenn és tartja fenn még új ezredekéig, hanem ama bizonyos szabadság és emberség.

Hogy ez az állítás mennyire igaz, kitűnik a mostani exlexes «nem adózunk» állapot legutóbbi pházisából.

Az indemintással nem bíró kormány ugyanis abban reménykedett, hogy a fogyasztási adók rendelkezésére állanak; mert ezek szerződésszerűleg biztosítva vannak.

Ekkor két oldalról a királyfi mögött feltűnt a hajtók csapata, a melyből egy ifju, gyönyörűséges parasztleány ronant a királyfi ellen kicsorgó szörnyetegre.

Kezében hosszú kús villogott s vakmerőn tört a bős állatra s oly erővel és ügyességgel döfött az állat szívébe, hogy az holtan rogyott össze.

A királyfi elbűvölten nézett a hős leányra s hozzáugorva, megcsókolta rózsapiros arczát és gyémántgyűrűjét levonva, ezt a leány ujjacsájára huzta.

Diadalmasan felbuktak a kürtök s az urak lelkendezve rohtak a bator leány köré, hogy üdvözöljék őt.

Lent az erdő szélén, a kanyargó országot mentén, kicsiny, magányos csárda állt. Ennek a gazdájának a leánya volt a szép Ágnes, a királyfi bator megmentője.

A medvét faágakból hevenyészett saraglyára helyezték s megindult az örvendező társaság, hogy szépséges Dianájukat haza kísérjék.

Szívélyes üdvözléstől, a leány magasztalásától lett hangos a csárda gerendás szobája s a királyfi és a többi ur ugyancsak szorongatták az öreg csárdás és feleségének kezét, ünnepelve őket amazonszivű gyermekükért.

A kecskelábu asztalok csakhamar megteltek boros kancsókkal, pompás zsványpcesnyével és egy-kettőre virágos lett a mohón falatozó és iddogáló urak kedve.

Megpendült a czimbalom is s egy vén cigány verőtől busongtak és ujjongtak a hurok.

A királyfi a szoba közepére pattant s átkarolva a lánogoló arcú Ágnes, daliásan, magyaros tüzzel lejtette véle a kopogóst.

Lelke egészen beleveszett a leány barna, égő szemébe s a mikor kifáradtan, pihegve leült a lóczára, a szive majd kiugrott a kebléből, oly hevesen vert.

Szerelmes lett a szép amazonzba s egészen elsötétült az arcza, a mikor észbe jutott, hogy az erdő és szépséges virágát nem tűzheti a keblére.

Majd a szenvedély dacza ült arczára s öklével az asztralra csapva, önfeláradtan kiáltott föl: «Akarom!»

Az urak megdöbbenve tekintettek össze.

A királyfi észrevéven a hatást, hirtelen a mellette ülő grófhoz fordult s valamit sugott neki.

A gróf büszkén ütötte föl a fejét s mélyen a királyfi szemébe nézve, halkan imígy válaszolt: «Fenség, a magyar csak lovagja lehet a nőnek, de nem kerítője s fejedelmünk csak méltó lehet alattvalóihöz.»

A királyfi megütődve pillantott a grófra, de csakhamar fölmagasztaltság futotta el orczáit s megragadva kezeit, nyomott, de határozott hangon szolt: «Köszönöm. Ugy leszen!»

Majd felugrott s poharat ragadva, átszelleműten emelte a kemencéhez huzódott leány felé: «Téged, erdők és szép virága, üdvözölve tisztel e pohár!»

Az urak meghatottan kocintották össze poharaikat s méla hallgatásba merültek.

A borogó királyfi csakhamar jelt adott az indulásra s megint pusztá, csöndes lett az erdei lak, melynek pitvarából halványan, könnyektől fátyolos szemekkel nézett a távozók után a szép csárdás leány.

Mikor a busongó haját gyöngéden megsimogatta öreg édes anyja, szegényke zokogva borult vállaira. A csárdásnak ennek lát-

Am, hogy mennyire csalódott ebben a föltevésben is a kormány, kitűnik az annyira komoly s országos tekintélyű «Adóügyi Szaklap»-ból.

Ez a lap ugyanis arra a kérdésre, hogy akár a községek akár a magánbérletk tartoznak-e az államkincstárba beszolgáltatni a hus- és borfogyasztási adót, imígy válaszol:

«A bort és a húst az ugynevezett fogyasztási (italadó) terhel. Ezen adók beszedésével a pénzügyi kormány van megbízva. Az államkincstár azonban ezen adókat nyílt helyeken nem a saját közzegei által szedi be, hanem (mert így kívánja azt a államkincstár érdeke) átadja ezen adók beszedési jogát a községeknek (és ha ezekkel nem bir megegyezni, ugy magánvállalkozóknak) bizonyos évi bér fizetése ellenében.

Az államkincstár és a község, illetve az államkincstár és a magánvállalkozó két szerződő fél. Az egyik az öt megillető jogot átengedi a másiknak, míg ez a másik kötelezi magát ezen jogért egy előre megállapított évi összeget havi részletekben pontosan elfizetni. Az egész tehát nem más, mint egy ügylet, amelyet mindkét fél betartani tartozik. Eddig rendben van a dolog! Most azonban kezdődik a bonyodalom: Az egyik szerződő fél, az, aki a jogát bérbeadta; illetve átruházta a másik félre, az ex-lex következtében félig megbűnül! Nem képes ugyanis a szerződésben stipulált pontozatok mindegyikét betartani, illetve azoknak oly érvényt szerezni, amintőre ő magát kötelezte. Világosabban: Az ex-lex következtében a bor- és husadó megfizetését megtagadók ellen a hátralékra nézve nem fogantatosíthat végrehajtás, holott a szerződés értelmében kötelezve van a bor- és husadó hátralékokat a szerződő fél részére végrehajtás útján behajtani. Az ex-lex alatt azonban nem lehet végrehajtani s így a szerződésszegést voltaképpen az államkincstár követte volna el elsősorban.

Mintthogy pedig a törvény az ex-lex alatt az adónak végrehajtás útján való beszedését a pénzügyi kormánynak meg nem engedi, csak természetes, hogy ezt a tilalmat — éppen azon jogokból kifolyólag, a melyet az államkincstár átruházott a másik szerződő félre — ez a szerződő fél respektálni tartozik.»

Az idézetekből világosan látható, hogy az ex-lex idején mi vendégülösök, kénytelenek vagyunk a bennünket közvetlenül érintő bor-fogyasztási adót a bérletnek megfizetni, legyen a bérlet akár a község, akár magánfél.

Mintthogy azonban több község Eger városa kezdeményezésére kimondotta, hogy a fogyasztási adókat beszedi ugyan, de át nem szolgáltatja ennek az inparlamentáris kormánynak és példája követésére átiratilag felszólította az összes törvényhatóságokat, hogy ezek hasonlóképpen cselekedjenek s hasonló eljárásra bírják a magánbérletet is; ennél fogva nekünk, vendégülösöknek, hogy megcsalás ne érjen, bizonyos óvatossággal kell élnünk. Fel kell hívunk a hatóságot, hogy szakadatlanul ellenőrizze, hogy a fogyasztási adók magánbérletje a beszedett adót, illetőleg bérletétárlányt beszolgáltatta-e az államkincstárba, vagy ha ezt — dicsérendő hazafiságból tenni nem akarja — megőrzés végett adja át a közzegei pénztárnak, nehogy az adózásnak a törvény kényszeréből elegendő tevő felek némely bérlet könnyelműsége és lelkiismeretlensége folytán károsodjanak.

Ezzel tartozunk magunknak és a hazának, mert ha a passiv ellen állás sikerét óhajtjuk, előre kell gondoskodnunk arról, hogy a hazafias felbuzdulást szélhámosok ki ne zsákmányolhassák.

Ez idegenforgalom kérdése.

Győri közgyűlésünk egyik fontos tárgya az idegenforgalom. Emelkedése az egész ország vagyonosodását mozdítja elő, a vendégülösiparnak pedig valósággal az egzisztenciáját képezi.

Helyes dolog tehát, hogy országos szövetségünk állandó foglalkozik az idegenforgalom fejlesztésének kérdéseivel.

Be kell látnunk azonban, hogy vajmi csekély az, a mit a szövetség erre nézve tehetett; sőt javaslati is szűk körben mozognak.

Az idegenforgalom legfőbb akadályát a drágaság képezi. Külföldön már 3—4 frankért négy-öt fogásból álló ebédet lehet kapni és a szállodában két személyre pazarul berendezett minden elképzelhető mélylemmel ellátott, valóságos termet adnak 4—5 frankért s még sok helyütt ebből az árból is tetemes százalékot engednek el, ha a vendég a szállodában étkezik.

Nálunk az árak magasak, szállodáink berendezése avult, a modern igényeknek meg nem felelő s igen sokszor tisztaságuk is kifogásolható.

Az ételek drágák, úgy, hogy az idegent tárczája kényszeríti, hogy nálunk való tartózkodását mentől rövidebbre szabja. E mellett az idegennel mindenféle figyelmetlenségeket kell túrnia.

Ösztöndet be kell ezt vallanunk s gondolkodnunk kell azon, hogy ezeket a mizériákat miként szüntetethetők meg.

E végből a vendégülösöknek kartell kellene kötniök, a mely kötelezőleg szabályozná az árakat, a szállodák modern berendezése és tisztaságára bizonyos szabványokat statuálna, nemkülönben az idegennel való bánásmódra is.

Ha így járunk el, úgy csakhamar észlelni fogjuk az idegenforgalom növekedését, valamint azt is, hogy vendégeink huzamosan és szívesen tartózkodnak nálunk.

Ez bőven kárpótolna bennünket azért, a miért kisebb százalékra dolgozunk.

Ezt a kérdést meg kell mielőbb oldanunk, mert semmi kétség, hogy hazai fiúidünk piangását is elviselhetetlen drágaság okozza, elhanyagoltságukat s egyéb kényelmetlenségeket nem is említi.

A vendégülösöknek maguknak kell a bajok orvoslására az iniciatívát megvenni.

Most megvan erre az alkalom. Győrótt az ország minden részéről összegyűlnek a szaktársak. Beszéljék meg a dolgot. Határozzák el, hogy a kartell megkötésére mentől előbb országos értekezletet tartanak.

Mintthogy a drágaságnak nem a vendégülösök kapzsisága az oka. hanem mélyebben, közviszonyainkban, különösen adórendszerünkben rejlik, ezek megszüntetésére is tegyenek lépéseket az illetékes helyeken.

A vendégülösöknek az idegenforgalom emelésére szolgáló akciója viszhangot kellene a közvéleményben s kívánt hatása el nem maradna.

Forduljanak első sorban a fővároshoz, kérjék a piaci drágaságot okozó vásártartási szabályok reformját, a következőv leszállítását s a közúti vasutak igazán szemérmetlenül magasra szabott tarifáinak csökkentését.

Erre föluggrott s a piruló és sápadozó szász uraktól kisérve, boszusan távozott.

Szőrnyű hír riadalmat verte föl az országot. A királyfit holtan találták, rejtelmes, iszonyu módon vesztve nagy reményekre jogosító, ifju életét.

Valahonnan az Alduna mellől szomorú, hervadozó parasztleány érkezett a koporsóhoz, a melyben babéros fejfel pihent a nagy halott.

Hangos zokogással rogyott térdre s egy kis gyopár-csokrot tett a ravatal szamályára.

A szoborként álló diszorség s a meghatottan imádkozó gyászolók közül egy deressedő ur fordult a fuldokló felé s halk léptekkel mögéje surrant.

A mikor végre a leány fölállott, karját nyújtotta neki s úgy vezette ki a szenvedésektől ingadozó.

A gróf volt. Édes leányom, legyen vigasztalója, hogy könnyei méltóért hullanak; mert királyi szívével királyi fektőltséggel szerette önt, az erdők vadvirágát, utolsó leheletéig.

Azóta a repülő évek patinája diszlik a királyfi sarkophágáján, míg a szép Ágnes sirján kakukfü illatozik egy délvidéki ákácus temetőben.

A szél sottogva altatgatja, beszél neki valakiről, a ki aranyos koporsójában is róla álmadozik.

tára kiesett a pipa a szájából s komoran, fejsőválva fordult be az ivóba.

Évek multak, ötször lombosodott és kopaszodott az erdő, mire a királyfit újra elfogta a vágy vadat üzni, erdő-zugást hallani. Zengtek a kürtök, durrogtak a puskák, nyítt a vad, de a csárda nem viszhangozta többé.

Elhagyott volt: a havasok Dianája, ki tudja, hova, merre költözött?!

A királyfi merengve állott a kifordult ajtaju, roskatag hajlék előtt, s a mikor felsőhajított, összerendeztek a fák s mélységes fájdalom morajlott végig a rengetegen.

Nem gyógyult be, csak enyhült a királyfi sebe, nem lett fededett, csak borogós, andalító emlékké vált benne a szép csárdásleány emléke.

A királyfi ezental is fölkereste Erdély bérceit, de nem azt a tájat, a hol minden levél az eltűnt leány nevé zingete.

Egyszer a szászok között, a határberceken cserkészett a királyfi s egy szász kocsmároshoz tért be pihenőre.

A csárdás kéjszóvár tekintetű felesége, kaczerán keltette magát, mit a szász urak észrevéve, az egyik szász ur hízkelkedő kedveskedéssel ajánlotta föl szolgálatát a királyfinak a kaland előkészítésére.

A királyfi ránczba vonta homlokát s boszusan fordult el a lakájkodó szász urtól s ezekre a szavakra fakadt.

«Hitvány szolgáknak születetek, nemes barátot, királyhoz méltó társat csak a magyarok között találhatok.»

Kénsav a borban.

Néhány év előtt az volt a mottó, hogy azért nincs kelen-dősége a magyar bornak; mert nem tudjuk előkészíteni. Nosza, megindult a mozgalom, tanulmányozás, hogy miként prepa-ráljuk borainkat a világkereskedelem számára alkalmas áruvá, elfeledvén azt, hogy azért veszítettük el kitűnő svájci piacunkat; mert néhány kapzsi üzérkedő boraink szállítást kiragadtak a termelők kezéből s termékeinket nem természetes minőségükben, hanem kereskedelmi kikészítésben: elegyítetten, kopasz-tottan, színezetten szállították ki. A jó svájciaknak nemcsak nem ízlett a pompás «kereskedelmi áru», hanem csatornába eresztették azt, mint az egészségre káros zagyvalékot s nyomban törvényt is hoztak a gyanus magyar borok bevitelének megnehezítésére. Azóta megnyitott a világ szeme s törvényt hoztak a kereskedelmi áruvá kikészített borok ellen. Lassan-lassan jövnünk rá, hogy ehhez a kereskedelmi manipuláció missoda emberölő ingredenciákat használt és használt föl. Eddig azt hittük, hogy a kénsavnak (vitriolnak) csak a pálinkások butikjaiban van szerepe; pedig hát — mint az alábbi idézetből ki-tünik — a kereskedelmileg mintaszerűleg kezelt borpinczékben is.

A Revue Agricole Viticole et Horticole a következő érde-kes cikket közli a bor kénezéséről:

A modus vivendi, melyet a vámkezelésre nézve egyelőre megállapítottak, megköveteli, hogy olyan borok, melyek 200 milligrammnál több kénsavat tartalmaznak, a következő czim-kével legyenek ellátva: «Kénsavval konzerválva» és hogy a czim-kevel fel legyen tüntetve a bornak hozzávetőleges kénsavtartalma. Olyan borokat, melyek 350 milligrammnál több kénsavat tar-talmaznak, semmiféle szín alatt sem szabad bebocsátani, még átmenetileg sem.

Ezt a szigorú rendeletet egyelőre csak az Egyesült-Álla-mokban léptették életbe; de más államok is szándékoznak azt életbe léptetni (nevezetesen Argentína), ha Franciaországnak hozzájuk való jó viszonya meglazulna. És ez a szigorú ren-delet majdnem teljesen kitiltja a sauturinei fehér fajborokat és a nehéz girondei borokat. Az Egyesült Államok kormányának szigorú tehát szükségessé teszi, hogy olyan borkezelési módot találjunk fel, mely nem a kénsavat használva kizárólagos erjesztő-gátlónak, a mely a lassu erjedést fizikai hatások által korlá-tozza, minők a melegítés, fagyasztás, a szénsavval és éleny-nyel alacsony hőmérsék mellett való kezelés.

Addig, míg nálunk is életbe nem lép az «Unio» törvénye, óvakodjunk «kereskedelmi áruvá nemesített» borokat inni; tehát bort ne vegyünk a boltosoknál!

El vásártartás reformja.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara, a mely legtöbb figye-lemben részesíti a kisipar és a kiskereskedelem érdekeit, megpen-dítette a vásártartás reformját. És nem maradt meg az eszme föl-vetésénél, hanem részletes javaslatot is készített a kormányhoz való terjesztés végett.

Mintthogy a vásártartás közvetlenül érinti a vendéglős-ipart s mintthogy a mostani szabályokban sok van, a mi iparunkra hát-rányos; ennél fogva szükséges, hogy mi is tanulmányozzuk a kér-dést s idejekorán hallassuk kívánalmainkat.

Mintthogy a vendéglős forgalmára nagy befolyással vannak a vásári sokadalmak, kárunkra volna minden olyan reform, a mely a vásárok népességét csökkenthetné.

Elleneznünk kell ezt, mert a kisebb helyeken levő vendéglők csaknem a vásárok jövedelméből tartják fenn magukat.

Nagy kérdés továbbá még a vásárokból való sütés-főzés, sátr-as bor-, sör- és pálinkakamérek kérdése.

Szerintünk lazi-konyhákban csak specialitást lehessen árui-tani, mint cigánypecsenye és lángos.

Sátras italmérés pedig csak helybeli vendéglősök és termelők nyithassanak; mert semmiféle érde sem szól a mellett, hogy — tudja Isten — honnan kerekedett üzerek a helybeli, súlyos adó-val megrótt vendéglősök elől elharcolják a jövedelmet. Ezen okoknál fogva tehát a vásártartás reformja is olyan kérdés, melyre az országos szövetségnek figyelmet kell fordítania.

El halak életkora.

Tudvalevően a természet nem fősvény a nagy kor adományo-zásában, mert hiszen van elefánt és bálna, a mely 3—400 éves kort is megér. Sokáig a halakról is azt hitték, hogy azok is mind csupa Mathuszám. Így például voltak, a kik állították és olyanok is, kik elhitték, hogy a fonteneblői fejedelmi kéjlak halastavában olyan pontyok uszkálnak, melyek még I. Ferencz idejéből valók, a XVI. század elejéről s így ugyancsak öreg legények. Nem beszélve arról, hogy hiteles adatok bizonyossága szerint a Páris körül portyázó kozá-kok az utósóg fölfalták a fonteneblői halastó állományát, régebb-ről is tudvalevő, hogy a föllázadt párisi csöcselék elsőbben is a királyi halastavakat pusztította ki s ez a szokás a napkirály, XIV.

Lajos halála után egész divattá lett. Mese tehát mindaz, a mit a pontyok sok száz éves koráról beszélnek, alkalmasint az is, melyet egy angol lordról költözttek, a ki a hetvenes években egy kiszáritott halastavának iszapjában egy hatalmas pontyot talált, orrán egy gyűrűvel, melybe a következő adatok lettek volna vésvé: «Házas-ságunk napja, 1671 május 14.». Ezt a gyűrűt azonban senki sem látta, maga az idézett lord pedig sohase élt s így magától válik valótlansággá az az állítás, hogy lennének pontyok, melyek még a tizenhetedik században pillantottak meg a — vizet.

Boros hordók mázoldása.

Boros hordóinknál, különösen nedves pinczékben gyakran tapasztaljuk, hogy azok penészgomba képződése által igen gyorsan tönkremennek. Ennek egyedüli ellenszere az, hogy a hordókat oly mázzal vonjuk be, amely a penészgombák képződését lehe-tetlenné teszi s e célra a boraxoldat a legalkalmasabb. A borax-oldat használatá által a hordók fájának likacsossága nem szenved; tehát alkalmasak maradnak fiatalabb borok befogadására is. A likacsosságot eltömő mázat olyan hordókhöz, amelyekben a borok-nak még érvé kell, használnunk már csak azért sem szabad, mert el-zárják a levegő behatolást s a bor tovább fejlődni nem tud. Ellen-ben érett borok hordóit lehetőleg olyan mázzal lássuk el, amely a likacsokat is teljesen betömi, mert a beható levegő az ilyen bo-rokra csak ártalmas. Az olyan hordókban, melynek likacsai nyitvák, a bor folytonos párologásnak van kitéve s folyton fel kell töltögetni, míg ha a likacsok el vannak tömve, az elpárologás majdnem lehe-tetlen és csak ritkán szorul feltöltésre. Igen kitűnő ilyenmő mázat ad a mintegy 120° C. hevített parafin. A vele bekent donga olyan, mintha zsírral volna bekenve. Parafin helyett lenmagolajat tisztán, lenolajkenczével keverve is használhatunk. Ilyenkor azonban 2—3-szor egymásután kell mázolnunk, ha a kence közé cink-fehérét vagy okkert keverünk, akkor a donga elveszti természe-tese színezetét s ha ekkor az a bronzsokot aszfalttal kenjük be, ami azo-kat rozsdá ellen kitűnően védi, a hordók színe tetszetős lesz.

El vándorgyűlések ellen.

Egyik kiváló szakértünk azzal a javaslatl fordult lapunk-hoz, hogy kongresszusunkat állandóan egy helyütt, még pedig az ország fővárosában, szövetségünk székhelyén, Budapesten tartsuk meg.

Ez a kérdés nem annyira formai, mint a milyennek első tekintetre látszik; hanem igen is lényegbe zágó.

A vándorgyűlések gondolatát helyes czélat adta országos szövetségünk megalakítóinak, hogy ilyképpen a szövetség prop-agandáját közvetlenül teljesíthessék országszerte s hogy egy-uttal a vendéglősökkel ily megismertessék az ország külön-böző vidékeit és ezek viszonyait.

A mi a propaganda kérdését illeti, semmi kétség, hogy erre lehetne a vándorgyűléseknél eredményesebb módot is találni.

A mi pedig az ország megismertetését illeti, ezt sikereseb-ben lehetne elérni, ha a Budapesten tartott kongresszus, munká-ját végezvén, minden évben más-más vidékre tenne tanul-mányozó, szórakoztató s egyuttal propagáló kirándulást.

Ily módon a kongresszus felkereshetné az ország oly ki-sebb helyeit is, a melyek a kongresszus teljes befogadására, munkásságának biztosítására nem alkalmasak.

Mai rendszerünk mellett csakhamar ott leszünk, hogy a nagyobb, alkalmas gőzpontokból kifogyunk, míg a Budape-sten tartott kongresszus kirándulásainak rendelkezésére áll az egész ország, minden fűrdő, sőt a legkisebb falu is, a hol a természet valamely szépségében gyönyörködhetünk, vagy valami érdekességet tanulmányozhatunk.

A kongresszusnak Budapesten való állandósítása mellett szól az is, hogy itt minden vidéki szakértárnak akad dolga, vagy szó-rakozás okából örömet rándul ide s az itt nagy zömben lakó vendéglősök is tömegesebben jelenhetnének meg; tehát kongresszusaink népebbekké lennének; tehát munkásságuk is eredményesebbé válnék.

Mi a fölvetett eszmét megokolásával azért ismertetjük most, hogy a győri kongresszuson összeseregő szakértárszám legyen alkalmak a kérdés felett elmélkedni s ha kártársunk javasla-tát jónak találják, iparkodjanak ezt érvényre emelni.

Minden pusztai csárda a testvériség temploma, a művelő-dés diadaloszlopa; mert jele annak, hogy az emberek nem élnék többé zord elvadultságban; rátaláltak egymás szívére, egymáshoz vágnak.

Ha leány és bor, szerelem és szabadság nem volna, igaz-ság sem volna az életben.

Iparunk és a szocializmus.

A szocialista apostolok a pinczerek s a kávéházak és a vendéglők más személyzete közé is be akarják magukat fészkelni.

Sikerült is nekik egy kis csoportot fanatizálni, leginkább abból az elemből, a mely magának állandó kenyeret nem tud vagy nem akar biztosítani.

A szocialista agitátorok mindjárt megszokott fegyverükhöz, a terrorismushoz folyamodtak; de nem sikerült sem érett gondolkodású társaikat, sem a főnököket megfélemlíteniök.

Ez a terrorista csoport legutóbb megint gyűlésezett, most azért, hogy a «Magyar Országos Pinczér-Egylet» ellen támadjon, sürgetvén ennek szétbontását s helyébe szocialista szellemű szakszervezet alakítását.

Semmi kétség, hogy a megtámadott egyesületnek sok hiánya van, kebelében sok visszaélés fordult elő, úgy, hogy az egyesület élete célvesztett, tehetetlen vergődés. Sajnálni való, hogy a nagyra hivatott egyesületet vezetőik ide juttatták; de azért éppenséggel nem kívánatos, hogy helyette szocialista szakszervezet alakuljon.

Nem kívánatos, mert az ugyanis oly nehéz helyzettel küzdő pinczerek még válságosabb körülmények közé sodortatnának. Százan és százan, a kik még most csak szegénységben élnek, csakhamar nyomorba buknának.

Tagadhatatlan ugyanis, hogy a pinczerek helyzete nem kielégítő, akár a keresetet, akár a munkaidőt, akár a bánásmódot tekintjük.

Ámde ennek az okai nagyobbára iparunk sajátos természetében, a társadalom általános rendjében, szokásaiban és igényeiben rejlenek.

Az okok egy része magától megszűnik a társadalom nagy elmaradhatatlan átalakulásával, míg a másik rész megszüntetését okosság, kölcsönös méltányosság és türelem szerzheti meg.

Ámde a hazatagadós és nemzetbontó szocializmus szellemi arzenáljában nincs meg ez a három fogalom. Kivetették. Kivetették onnan, mert a szocializmust önön céljaikra kiszákmányoló intézőknek nem az az őszinte céljuk, hogy a munkásnép helyzetét fokról-fokra, a viszonyoktól megengedett módon javítsák, könnyebbé tegyék, hanem az, hogy a társadalmat két ellenséges, egymás iránt engesztelhetetlen, vadult táborra osszák, hogy így a városban kedvükre halásszassanak

Krisztus, az első és legnagyobb szocialista, a ki ugyan az egész emberiséget ölelte keblébe, nem tagadta meg hazáját, sőt mindhaláláig ennek a megváltása hevitette a keblét első sorban.

Hazaszeretet és nemzeti érzület nélkül az erkölcsiség, lényünk nemesebb része talaj nélkül marad, gyökerei elfonynadnak s elszárad, mint a meddő fügefű, melyet Jézus megátakozott.

Ezt a magyar pinczériség, melyet minden szép és jó iránt fogékonyan ismerünk, nagy többségében teljesen átérzi; sohasem fog az eszményiségtől megfosztott, modern szocializmus-hoz csatlakozni, a mely csak a mesterségükre ráunt, könnyű megélhetésre áhító, politikai szédelőgök sivar lelkét éleltheti ki.

Ámde azért a pinczereknek joguk is, kötelességük is jobb-létükért küzdeni; valamint a főnököknek is kötelességük, hogy munkásaik helyzetének könnyebbitésére minden tőlük telhetőt megtegyenek.

Gondoskodjanak róla, hogy munkával ne legyenek annyira megterhelve, hogy egészségük áldozatul essék; bánjanak velük tisztességgel; mert a ki munkását, segítő társát megalázza, saját iparát szennyezi be, önmagát vájja pofon.

Bizonyos, hogy a munkaidő szabályozása s a bér-kérdés rendezése sokáig nem halogatható; kezdjék meg hát ennek a munkáját a főnökök és a pinczerek vállvetve, kölcsönös méltányossággal s egymás iránti szeretettel, okosan szem előtt tartva a mai viszonyok lerázhatlan kényszerét.

Ha így járunk el, közöttünk nem verhet gyökeret a mai lélek nélkül való, egyedül a nép izgatására, de nem megváltá-

sára törekvő szocializmus; legfőlebb néhány eszelős, önmagával meghasonlott individuum tarantella-tánca marad.

Ha azonban a főnökök ridegen a non possumus álláspontján maradnak, úgy a jogosult elkeseredés az egyre nehezebbé váló megélhetés folytán természetesen növelni fogja a megtévedett elégedetlenség ma még kicsiny légióját.

Ezt pedig nem szabad előidézni sem a magunk, sem hazánk érdekében.

Pártoljuk egymást!

A «Magyar Védő-Egyesület», a mely a hazai ipar pártolására alakult, zajtalanul, de serényen dolgozik.

Egyre gyarapszik erőben, úgy, hogy a hazai iparnak nem-sokára erős gyámola lehet.

Ez a derék egyesület már a tettek mezejére lépett. Elkészült a hármás halmon ékeskedő kettős keresztrel díszlő védjegy, a melyvel igazolni fogja a kereskedők egyes áruinak hazai eredetét, hogy ne sózhasanak a hiszékeny közönség nyakába ócska és hitvány osztrák portékákat magyar készítményekként.

Kész az egyesület plakát-igazolványa is, a mely azoknak a kereskedőknek a kirakatait fogja ékesíteni, a kik hazai termékeket árúsítanak.

A plakáton név szerint el lesz sorolva, hogy az illetőnél minő hazai czikkek kaphatók.

A plakát-igazolványt Hungária méltóságos, ihletetlen megrajzolt alakja foglalja el, a szöveg a következő:

A Magyar Védő-Egyesület igazolja, hogy . . . . cégnek ebben az alább megjelölt áruk hazai származásuk.

Honfitársak! Tartsa mindenki kötelességének, hogy szükségleteit, melyeket a hazai gyáripár és mesterségek termékeiből fedezni lehet, csak ezekből vásárolja.

Ha munkánk és fáradságunk béréből nem adózunk ezen-tul is évenként sok száz millióval a külföldi iparának, akkor munkája és keresete lesz mindenkinek, megszűnik a honfitársak százezreinek kivándorlása s a jólét áldása erősíti meg édes hazánkat!

Gazdag nemzetnek van erkölcsi sulya, koldus népnek könyörgés a szava.

Hazafias üdvözléttel

A Magyar Védő-Egyesület.

Magyarország vendéglősei, a kiket most ügyeitek megbeszélése, intézése végett kongresszusra szívesen és tiszteltel fogad Győr városa, ne feledjétek, hogy ti is iparosok vagytok; tehát első sorban a ti kötelességetek iparostársaitok pártolása, mert azok is támogatnak titeket.

Szóljon szívetekhez a plakát meleg, meggyőző szövege: ne vegyetek idegentől; pártoljátok a hazai ipart!

Oroszországból.

Moszkva, 1905. augusztus 15.

Most, a mikor véresnél véresebb tragédiák egész sora ide köti a világ figyelmét, talán érdeklő a «Vendéglősök Lapja» olvasói, ha elmondok egyet-mást itteni tapasztalatainkból.

Ebben a nagy, roppant kiterjedésű városban teljes eredetiségben mutatkozik az orosz élet, nem úgy, mint Szentpétervárott, a hol már az idegen szokások uralkodnak.

A várost külső képe után találon nevezhetjük a tornyok városának, annyiban benne a templom s alig van ház, a mely mellett kis kápolna ne figyelmeltetné a járókelőt a tulvilágra.

Az igazhitű, legyzen az szegény vagy gazdag, mindegyik előtt térdhajtva keresztet vet s jaj az idegennek, ha kalapot nem emel e szent hajlékuk előtt.

Az orosz népnek általában legjellemzőbb sajátága a vallásosság, melyben sok a babonás elem; de azért a muszka mégsem türelmetlen. Nem az, mert az orosz nép jószágos szívé. Jámor és megalázkodó.

Igényei szűk körben mozognak. Az evés-ivás minden vágya, de minden inyenccség nélkül.

A szegény nép egész éven át alig fogyaszt egyebet, mint teát és valami kászerűt, élvezhetetlen kutyvalékok.

A teát keserűn, minden nélkül isszák. Közben-közben egy-egy falat czukrot ropogtatnak. E győből a szegények házáinál az asztal fölött madzagon lóg a süveg czukor, melyet teázás közben egymáshoz löknek az ott ülők, aztán ki-ki harap vagy tör magának egy-egy darabot.

Teázás előtt és után járja a utki gazdagnál úgy, mint szegény-nél. A utki korántsem oly erős, mint a mi pálinkáink; de mert nagy mennyiségben fogyasztják, hát mégis a fájás földig lerészegednek tőle. És ebben a nő sem maradnak a férfiak mögött. Az utcákon, különösen vasárnap, csapatosan dülöngének a részegek, vegeesen nők és férfiak.

Ilyenkor daltól, kurjongatástól hangzik a város, nyekeregnek a harmonikák, melyekből egy-egy magyar dal üti meg füleinket; mert az orosz igen kedveli a magyar nótát. A színházak révén aztán közkeletűvé válik egy-egy magyar dallam. Különösen el van terjedve a «Ritka buza, ritka árpa, ritka rozs» szövegű nótánk, a melyet minden orosz füttyül, dudol vagy kurjongat.

Az urak bőségesebben élnek, de nem jól.

Ebédük a conservált halak egész sorával kezdődik, kevés, de nem izletes, frissen főtt-sült edellel. Még legelőzetesebb egy speciális ételük, a mely nem egyéb mint apróra vagdosott fokhagymás, borsos sertésűs nyersen.

Az orosz nők nem szépek s férjeik nem is hűségesek hozzájuk; de enyhítő körülményül meg kell említenünk, hogy az orosz apák annál inkább rajonganak a gyermekeikért.

Ezek biztosítják a családi élet békéjét, a feleség tisztelőtét.

Az orosz otthon központja a konyha, itt tartózkodik a család legszívesebben, sőt ismerőseiket is itt fogadják. Egyáltalán az oroszokat feszélytelen egyszerűség jellemzi. Rosszul, sőt elhanyagoltan öltözködnek még az előkelők is, kivéven azokat, a kik külföldön nevelkedtek s jobbára ott is tartózkodnak.

Ellentétben a patriarchális szokásokkal ki van fejlődve náluk a club-élet. A clubokat asszonyaiknál látogatják, a kik aztán itt szüvedélyesebben és hazárdabban játszanak, mint az uraik.

Ezzel a férjek nem törődnek, egyrészt, mert igen gazdagok; másrészt pedig, mert feleségeik kártyaszüvedélye biztosítja szabadságukat szerelmi kalandok hájzolásában.

A club-élet elterjedtségének következménye, hogy itt a vendéglős-ipar igen elmaradt.

Nem említve egy-két nagyobb, méregdrága szállodát, alig van modern embertől elfogadható helyiség.

A koresmákat «traktér»-oknak nevezik s ezek szenyések, büzősek s csak a nép legalantasabb elemei látogatják.

Az egész városban egyetlen egy kávéháznak nevezhető helyiség van, a «Filippo», a mely egyszersmind czukrászda is. Szegényes, alacsony localitás, a hova leginkább az itt időző idegenek járnak. Itt kaphatók külföldi lapok, köztük magyarok is.

Abban a néhány nagyobb szállóban francia konyha van s többnyire idegen pincérek vannak alkalmazásban s így, ha neiff is mintaszéri, de türhető a szolgálat.

Különben a háboru nyomozott hatása, izgalma itt alig érezhető s az európai sajtó által hirdetett «forradalom» jelenségei alig mutatkoznak.

A ki csak némileg is ismeri az itteni viszonyokat, képtelenségnek tartja az orosz forradalmat. Ez csak néhány exaltált, kiválóbb szellem vágya, idegen szocialisták kísérlete, mely a zsidók boszujából táplálkozik.

Mennyi

Régi időkbel.

A kávé és a kávéházakat a törökök révén ismertük meg, így hát ebben megelőztük a nyugoti országokat.

A kávéivásról hazánkban legelőször Apáczai Cserei Mihálynál találunk fejegyzést, a ki 1663-ból, mikor I. Apafi Mihály, Erdély fejedelme Érsekújvár falai alatt a török nagyvezér táborában vendégeskedett, azt írja, hogy «Ali Basa szokások szerint való vendégséget indít és Fincsal Cávát s ezután Serbetet hozat kínállya és kínáltt্যা». Rákóczi Ferencz konyhájában már naponta főznek «fekete leves»-t. Csakhamar 1730-ban — megnyitja egy Kartsoly nevű lengyel Pozsonyban az első kávéházat. Pesten csak egy felszárad mulva nyílt kávéház. Érdekes, hogy a Szepességekben a kávé «pankrót-víz»-nek, a teát «szénáviz»-nek, a csokoládét «melegített sör»-nek, a puncsot pedig «angol ital»-nak nevezték még 1790-ben is.

A borkimérés a XVI. században igen erős korlátok közé volt szorítva. Így a koresmának hajnali harangszótól — a melyet primnek neveztek — az esteli ugnevezett sörharangszóig volt szabad nyitva lenni. A koresmáltatás királyi jog volt, a melyet egyes városoknak adományozott. Ünneppapokon a koresmák zárva voltak s csak betegek és utasok részére volt megengedve az italmérés. A kimérésre került bort egy forgács-kötegre akasztott szalmazsuppal, az egy éves bort csak szalmával az új bort pedig zöld galyfall jelezték. Hitelbe nem volt szabad bort adni, csak úgy, ha azonnal zálogot vett a kimérő. A melyik kimérő hamis mértéket használt, azt a város előljár-

rósága kivitte a piacra s a hamis mértékből — a mely tele volt borral — leöntötték a fájás s azonkívül három napig kalodába zárták.

Mennyivel boldogabbak és okosabbak voltak a régiek. Boldogabbak, mert csak a hamis mérték ellen kellett küzdeniök, ma pedig a hamis bor ellen. Azzal csak a vendég zsebet váltotha meg egy-egy kapzsi pénzsóvár, ezzel pedig egészszé- günket rongja meg nagy vídámán sok kereskedök.

De okosabbak is voltak a régiek, mert a mikor korlátozták a koresmai hitelezést, egyuttal arról is gondoskodtak, hogy mily feltétel és mily biztosíték mellett adhat a vendéglős hitelt.

Mostani törvényünk ellenben semmiféle biztosítékot sem ad a vendéglősnek, úgy, hogy a vendéglősnek csak a nagy- harang szokott fizetni, ez is csak szóval.

Az ilyen existenzia aztán az igazi fekete leves, a szepesi «pankrót-víz».

A kartellek ellen.

Az ipari és kereskedelmi kartellek csak ujabban váltak nálunk ismeretessé, de már rövid idő alatt is eleget tettek a köznyomor fokozására.

Senki sem érzi annyira a kartellek veszedelmességét, mint a vendéglősök.

A sörgyárak kartellje jött elsőnek, ezt követte a szikvizesek kartellje, most pedig a malomkartell fenyeget, hogy aztán pékek, mészárosok és hentesek kövessék a gyönyörű példát.

Már a sörkartell megingatta a talajt a vendéglősök alatt, hátha a többi is, a mi kísért, bekövetkezik.

Kétségtelen, hogy legnagyobb szükségünk van a kartellek ellen való védekezésre. Addig, a mig ebben a tekintetben önrönrök vagyunk utalva, nincs más eszköznök, csak a szövete-kezés. Hatalmas, diadalmas eszköz lenne ez; de a vendéglősök kishitűsége és széthuzása bizonytalanná teszi, hogy a közelebbi időben sikerül-e a szövetekezés alapjára állanunk.

Ez a sajnálatos körülmény sok vendéglős-család pusztulását okozhatja, de bármint legyen is, annyi kétségtelen, hogy a kartellek ellen a kormányznak, illetőleg a törvényhozásnak is még kell tennie a magáét; mert a kartell nem egyéb, mint az egész közönség kizsákmányolására irányuló bandaalakítás.

Sokan azt hiszik, hogy Amerikában az állam türi, sőt gyamoltja a kartelleket és ezeknek tovább menő alakzatát, a trösztöket, mint olyanokat, a melyek nélkülözhetlenek az Európa ellen irányuló közgazdasági harcban.

Nem így van. Amerika, illetőleg az Egyesült Államok mind- járt kezdetben felismerte, hogy a kartellek és trösztök célja erkölctelen, merőben a közönség kizsákmányolására s a verseny- szabadság elnyomására irányul; tehát nemcsak megenged- hetlenek, hanem üldözendök is.

Az Unio államai sietve alkottak törvényt, mely úgy a vas- utaknál, mint egyebütt eltiltja az áremelésre, a versenyzabadság meggátlására irányuló kartell- és tröszt-alakításokat s a törvény ellen vétőket súlyos pénzbüntetéssel és börtönnel sújtja.

Ime, így járnak el abban az államban, melyben nem a hatalmasok kívánalma, hanem a közérdek a mérvadó; nem a gazdagok kegye, hanem az igazság irányítója a cselekedeteknek.

Mig az Unio így jár el a modern fosztogató bandák ellen, addig nálunk az állam öbbe tett kezekkel nézi, miként alakul- nak ujjab és ujjab bandák a közönség vagyonának clorzá- sára; ellenben Amerika, minthogy az eddigi törvények elég- teleneknek bizonyultak a sztrájkok és trösztök lehetlenítésére, új, egységes törvény alkotására szánta el magát, a mely drákói- lag fog türni a mások vagyonára spekuláló ligák megsemmi- sítésére.

Ez a törvény, a mely szigoritani fogja a büntetéseket, még a törvény ellen vétök vagyonát is elkobzással fenyegeti.

Ellenörzés alá veti az ipari és kereskedelmi cézek üzlet- vitelét, az áruforgalmat s még egyesületeiket is, hogy áluatkon titkos kartellek és trösztök ne keletkezheszenek.

Itt az ideje, hogy az irtó hadjárat nálunk is megkezdessék. Sürgessük, követeljük ezt hangosan, erőlesen györi országos gyűlésünkön; mert a vendéglős- ipar lételet támadija meg az idegen vagyonba markolászó kartellek garázdálkodása.

A bortól fölenged a lélek fagya . . . «Trink Tokajer, das gibt Feuer!» éneklí Lenau.

Отthonunkban a család, vendéglóinkben az emberiség tűz- helye van. A szeretet, mely ott csak magunknak világit, eminnen világga árad s az egész társadalmat melegíti.

Jegyzetek.

A mi országos gyűlésünket megelőzte Szabadkán e hó 8. 9. és 10. napján a hazai ipartestületek VII-ik kongresszusa.

Az «Országos Iparegyesület», a mely rendezője ezeknek a kongresszusoknak, most is a nála megszokott gondossággal végezte az előkészítést; így tehát a kongresszus ügyrendje tartalmas, munkássága az iparosságra gyümölcsöző lesz.

A központi bizottság már e hó 3-án kiadta a «Magyar Ipar» mellékletekben nemcsak az országos gyűlés czimekből álló programját, hanem az előadói javaslatok és indítványok kivonatos, de alaposan tájékoztató ismertetést is, úgy, hogy a kongresszus minden tagja a tárgyalandó anyag beható ismeretét előre megszerezheti magának.

Ebből tanulhatna országos szövetségünk intézősége is s ebben az esetben kongresszusi tárgyalásaink vitái talán huzamosabbak de termékenyebbek is lennének.

Budapesten két nemzetközi kongresszus volt, a börtönügyi és az állategészségügyi.

Ezeknek a tárgysorozatából láthatjuk, hogy egy-egy szakma, bármily szűkkörűnek lássék is az, mennyi anyagot nyújthat az elmékedésre az egész társadalomnak, ha az illető szakma érdekeit minden vonatkozásában meg akarjuk ismertetni. Amde ehhez körültekintés, melyre látás és fáradhatlan ügyszeretet szükséges.

Hogy mást ne említsünk, esik-e szó nálunk a vendéglők, általában a nyilvános helyek hygieniájáról?

Tartanak-e nálunk, teszem, előadást a vendéglősökre vonatkozó törvény előtti eljárásokról?

No, de hagyjuk, majd csak ez is elkövetkezik, a mint sok más.

Svájcz, a hova tódulnak az idegenek, alig dicsékedhetik több természeti szépséggel, gyógyforrással, mint hazánk, mégis nálunk úgy kell fogni egy-egy idegen turistatársaságot s mint legutóbb is, miniszteri köszönettel kell őket megtisztelnünk, hogy hozzánk leereszkedtek.

Mi ennek az oka? Az, hogy Svájcban a hatóságok és a vállalkozók, valamint a közönség legfőbb gondját az képezi, hogy náluk az idegenek minden kényelmet s igényeiknek minden megfelelő intézményt főlátaljanak.

Nálunk, ha néhány anglus érkezik hozzánk, csaknem kormánybiztost kell az oldaluk mellé állítani, hogy valamiképpen hajléktalanul ne maradjanak s ha Balatonfüredre kíváncznak, valahogy Kutyinyba ne tévedjenek.

Az idegenforgalmi akciónak programjába kell vennie a szállodák és vendéglők fejlesztését s a közönség beoktatását a külföldiekkel való bánásmódról.

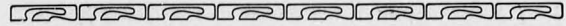
É Pannoniáról.

Az őszi idő beálltával még fölélnkült a mi ragyogó szép fővárosunk. Az összes színházak megnyiták s újra rendezettségbe tér a zajos, vig fővárosi élet. A budapesti és vidéki előkelő uri közönség egyik legkedveltebb találkozóhelye a Pannonia s a 111. A régi Pest egyik legkedvesebb helyén, a Nemzeti színház mellett áll a kedves, régi stílyben épült és népszerű épület. Reggeltől késő estig tarka csoportban hullámzik a szálló előtt a közönség. Reggel a vidéki szálló vendégek fogyasztják a kényelmes kávéházban a Pannonia híres illatos kávéját. Délután a Nemzeti színház művészei mesélgetnek vidám anekdotákat, fekete kávé szürcsölése mellett. A kényelmes étteremben a pompás konyha szolgáltatja az izletes ebédeket. De legkedvesebb így öszön a Pannonia téli kertje az esti órákban. Két jeles cigány zenekar felváltva játsza esténként a legszebb magyar nótákat az egyesregről elit közönségnek. Késő éjjel egy-egy vidéki szállóvendég rohog nesztelen gummi kerekű a szálló elé, hogy a Pannonia tágas és otthonos szobáiban kipihenje a nap fáradalmait. De ami a Pannoniát azzá tette, ami most, az uri közönség kedvenczvé azt a nemeskeblű, derék, népszerű tulajdonosnak, Glüeck Frigyesnek kell érdemül felrónunk, aki ritka műveltségénél, sokoldalúságánál és uri vonásainál fogva a magyar gavallér szállótulajdonosok mintapéje. Legjobb szó a Pannonia mellett az a körülmény, hogy a portásnál már megszokott szólásmód így felel a kvártélykeresőknek: «Nincs egyetlen üres szobánk sem!»

„Minimax.”

A Győrött tartandó kongresszus alkalmával szept. 11-én a Minimax-készülék-gyártó társaság kézi tüzeltő készülékét égő tárgyakon nyilvánosan be fogja mutatni. A Minimax önműködő feeszkendő, amely töltve körülbelül 8 kg. nehéz és amely egy gombnak beütése által másodpercenként egy 14 méternyi távolságra ható vizsgaragat lövel. Minden laikus előzetes tanulás nélkül is olthat vele. A Minimax az első készülék, a melynek nincs sem tömlője, sem dugattyuja, sem pedig mechanismusa és amely még évek mulva sem romlik el. A Minimax társaság évenként egyszer saját kézegei által igazolja azt, hogy készüléke változatlanul jól működik. A társaság a tüzesetekről küldött írásbeli közlés után, a tüzeseteknél elhasznált töltéseket mindig költség nélkül utánküldi. A társaság a világ összes kulturálmaiban saját raktárt tart és az osztrákmagyar monarchia minden nagyobv városában képviselője van. Két év óta 70,000 Minimax-készülék adatott el és 905 esetben oltottak laikusok Minimax-szal tüzet.

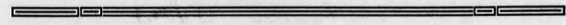
A Minimaxot f. évi aug. 5-én Budapesten Gundel vendéglősipartársulati elnök, Stadler Károly és a nevezett társulatnak számos tagja előtt bemutattuk. A megjelent urak a látottak fölött teljes megelégedésüket fejezték ki és sokan közülök azonnal elhatározták, hogy ily készüléket szállodáik, vendéglőjük és kávéházuk részére beszeresnek. A király ő Felsége valamennyi kastélya és birtoka, több hercegnek palotája továbbá vasutak és gyárak, valamint sok szálloda is fölszereltetett ezen készülékkel. A győri Royal-szálloda részére sajnos csak a tüzeset után rendelték ilyen készüléket, ha ez előbb történik, úgy minden bizonynyal elejét lehetett volna venni ennek a nagy tűznek. Tehát vegyetek Minimaxot, míg nem késő!

A jó pinczér egy kissé orvos, egy kissé diplomata és százszorta többet ér, mint a szép feleség, a ki csak urnő, de nem háziasszony.

A vendéglő őszinte, mindjárt első belépéskor tanúságot tesz gazdája tisztességéről.

A szálló olyan, mint a kaczér, de becsületes szép asszony: mindenkire mosolyog, mindenkinek kedveskedik; de kegyeivel csak egyet boldogít a gazdáját.

Nyílttér.

(Az e rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Igen tisztelt Szerkesztő ur!

Tudom, hogy az Ön b. lapja a közérdeket is szolgálja, a fűdőlől haza jövőbe olvastam a napilapokban a hajsza cikkeit, melyek a közvetítők és elhelyezők ellen irattak, nem mulaszthatom el, hogy a következőket ne hozzam a nyilvánosság elé.

A megjelent cikkek bár egy személy ellen szóltak, de azért az egész ügynöki rendszer ellen törtek. Kötelességemnek tartom tehát, hogy ezen cikkekre nézve, én ki évek hosszú során át pinczérkedtem, majd pedig szállodási polczra emelkedtem rektifikálással élhessek. Segéd és főpinczéri minőségben a legnagyobb bizalommal fordultam Grosz Ödönhöz, ki nekem a legjobb állásokat közvetítette és oly bizalommal voltam iránta, hogy midőn tőkémert egy szálloda vételéhez elegendőnek gondoltam és tudtam, megbiztam Grosz Ödön urat, hogy részemre jelenlegi üzletemet (Rózsaszállodát) vegye meg. Felhatalmazásom a szálloda megvételéhez igen maximális összeghez volt kötvé.

«Grosz Ödön», kinek jó hírnevét nem csak én, de az országnak minden szakembere ismeri, felhatalmazásomtól nagyon is eltért, mert üzletemet 3000 koronával olcsóbban vette meg.

Tehát láthatja igen tisztelt szerkesztő ur, és a szerkesztőség, hogy az általános ügynöki rendszer ellen való hajsza nem méltányos.

Kijelentem itt a nyilvánosság előtt, hogy szaktársaimnak vagy bárkinek közvetítőre lesz szüksége, annak legjobban, mint pontos és korrekt embert, Grosz Ödönt fogom ajánlani.

Nagybecskerek, 1905. szept. 1.

Kovács József, szállodás.

HIRDETÉSEK

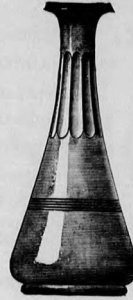
Egyesült Magyarhoni Üveggyárak Részvény-Társaság.

FŐRAKTÁR: BUDAPEST VI., Nagymező-utcza 8. sz.

Teljes vendéglői- és kávéházi be-
rendezések egyszerűtől a legfino-
mabb kivitelűig. * * * * *

Árjegyzékkel, részleges ajánlattal, avagy speciális rajzokkal ingyen s bérmentve szolgálunk.

BORHEGYI F.

palaczkozott bor, pezsgő likőr,
cognac, rum, és tea főraktára

BUDAPEST, Gizella-tér
(Haas-palota).

Ajánlja a legjobb francia és
magyar pezsgőket, cognacot és
likőröket gyári áron.

Belföldi borait az első hírneves
bortermelőktől a legutányosabb
áron szolgáltatja.

Vidéki megrendelések gyorsan és
pontosan teljesíttetnek.

CS. ÉS KIR. UDV.
SZÁLLÍTÓK

CS. ÉS KIR. UDV.
SZÁLLÍTÓK

KUSCHNITZKY ÉS GRÜNHUT

BUDAPEST, VI. TERÉZ-KÖRUT 21.

Ajánlják szabadalmazott és bejegyzett védjeggyel ellátott
bortömlőiket mindenféle **borszivattyukat**
és az összes **pinczeberendezési** cikkeiket.

Árjegyzék kívánatra ingyen.

Herz Ármin Fiai szalámigyár Budapest

Ajánlja kiváló minőségű magyar szalámiját, milánói
szalámit és mortadellát. — Minden egyes rud ólom-
pecséttel van ellátva, melyen a gyár védjegye látható.

Ugyanott l-a pesti dísnózsír és szalonna szerezhető be.

„LYON-KÁVÉHÁZ“

Művészies új átalakítás. **ANDRÁSSY-UT 27.** Fényes berendezés.
Esténként **ZEMPLENI LUKÁCS KÁROLY** Családi szórakozó hely.
teljes zenekara hangversenyez. Figyelmes, előzékeny kiszolgálás.

KNAPPE JÁNOS az „Elite“ kávéház volt tulajdonosa.

**GROSZMANN
MIKSA**

**HORDO
GYÁR.**
ALAPÍTOTT. 1875.

Lakos Lajos

takaréktűzhely-gyáros Budapest.

Cs. és kir. udvari szállító.

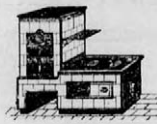
Gyár:

VIII., Bezerédy-utca 8.

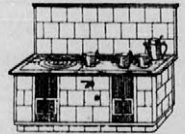
Iroda és raktár:

IV. ker., Váci-utca 40.

Irányl-utca sarkán.

Készít és raktáron
tart takaréktűzhelye-
ket minden alakban
és kivitelben.

URÁNIA KÖNYVNYOMDA

BUDAPEST, MÁRIA-UTCA 11

(TULAJDONOS: SZÉKELY ARTUR)

Készít mindennemű nyomtatvá-
nyokat modern kivitelben. Különlegesség: díszes bor- és étlapok.

Transylvania Sec

Louis François & Comp.

császári és kir. udvari szállítók. Fülöp szász Coburg Gothai herceg ő Fensége szállítói.

Budafok.

12. elsőrendű kiállítás.

Főraktár:

Borhegyi Ferencz

Budapest, V., Glizella-tér 1.

Sürgőnyezim:

Francois Budafok.

HORS CONCOURS.

Vezérképviselőség:

Ruda és Blochman:n

Budapest, Akadémia-u. 16.

Telefon:

Budafok 15. szám.

Budafoki valamint termelőhelyen fekvő **ó-bor**
készleteit és a

kezdődő szüret alkalmából

urasági új borait ajánlja

Seifricz Antal utódai részv.-társ.

bornagykereskedés,

Budapest, VI., Andrássy-ut 4. szám.

Mattoni-féle

GISSHÜBLER

természetes égvényes

SAVANYU-VIZ

legjobb asztali- és üdítőital,

kitünő hatásának bizonyult:

köhögésnél, gégebajoknál,

gyomor- és hólyaghurutnál.

MATTONI HENRIK,

Karlsbad és Budapest.

Teréz-körut 37.

HOKKES JÓZSEF BUDAPEST, V. Váci-körut 46.

borkereskedő

A HÍRES „ANDRÉNYI KÁLMÁN UTÓDAI” ARADI CZÉG PALACZKBOR LERAKATA.

TELEFON 947.

Ajánlja nagy raktárát **magyar fajborokból**, melyek kizárólag nagy uradalmaktól származnak, vegyelmelve és tisztán kezelve lesznek, palaczkozva, vagy már a nagytermelőktől palaczkozva jönnek.

Továbbá: **Rajnai, Burgundi, Bordeauxi, Mosel, Spanyol, Portugali, Görög, csemege és gyógyborokat**, ezenkívül még magyar és francia pezsgők cognac és szeszes italokat legjutányosabban szállít

HOKKES JÓZSEF BORKERESKEDŐ

M. k. postaközp. számla. Budapest, V. Váci-körut 46. szám. TELEPHON 947. szám.

Iroda és városi pincézset: V. Váci-körut 46.

Vámonkülső pincze: X. Kőbánya, Jászberényi-út 47.

DIADAL SEC

§ (francia módszer szerint) §

EBERSARDT ANTAL

pezsgőgyárából, BUDAFOK.

BUDAFOK 30.

Telefon

BUDAFOK 30.

SZÖTS SIMON

IV., KOSSUTH LAJOS-U. 15.

Budapest, 1905. szeptember 10.

MEGHIVÁS!

Alulírott tisztelettel tudósítja az igen tisztelt szálloda-, vendéglő- és kávéház-tulajdonosokat, hogy a Kossuth Lajos-u. 15. sz. a. megnyílt Magyarország legnagyobb „Szönyegtelepe“ (terület 1200 mtr.)

Sok évi tapasztalat, úgy mint számtalan tanulmány-ut révén azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy egy minden tekintetben magas színvonalon álló nagyszabású áruházat nyithassak.

Vállalatomnak egyik fő erőssége szállodák teljes berendezése, melyeket szükség esetén előnyös fizetési feltételek mellett is eszközölök.

A midőn a n. t. Urak szíves látogatásáért (vásárlási kényszer nélkül) esedezem, maradtam

hazafiúi üdvözlettel

SZÖTS SIMON.

U. i.:

Mintákkal és költségvetésekkel díjmentesen szolgálók.

SCHLESINGER JÓZSEF

☪ ☪ BUDAPEST, ☪ ☪

UVILÁG-UTCZA 23. SZ. RÖSER-BAZÁR.

TELEFON: 17-25. ☪ ☪ TELEFON: 17-25.

SZÁLLODAI, VENDÉGLŐI,
KÁVÉHAZI SZEMÉLYZET
ELHELYEZŐ-IRODÁJÁT
AJÁNLJUK A TISZTELT
SZÁLLODÁS, KÁVÉS ÉS
VENDÉGLŐS URAKNAK.

DOMINO

EXTRA DRY
PEZSGŐ

PARISI VILÁGKIÁLLÍTÁS 1900
ARANY ÉREM

BELATINY ARTHUR
VELENCZE Fejér vm.

WERGLES LAJOS

acetylen világítási készülékek telepe
Budapest, VII. Almássy-utca 8.

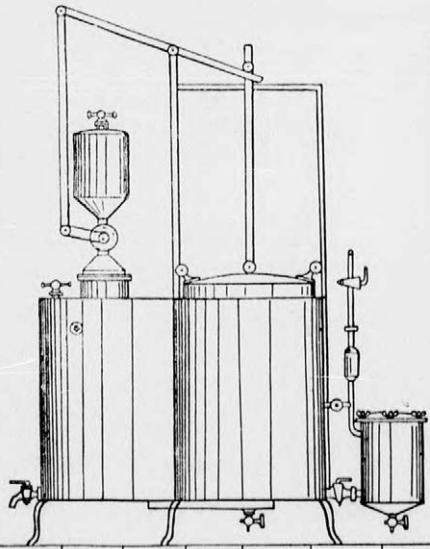
Acetylen világítási
   készülékek

Vendéglők és kávéházak részére nélkülözhetetlen és legjobb kivitelű acetylen világítási készülékeimet tisztelettel ajánlom az érdekelt körök becses figyelmébe. Ezen készülékeimet a M. kir. József-műegyetem acetylen vizsgáló bizottsága tüzetes vizsgálat alapján mint a minden követelményeknek megfelelő fejlesztő-készüléket engedélyezte. Készülékeim fényhatásuk és olcsóságuknál fogva az egész országban ismeretesek.

Megkeresésekre készséggel küldök árjegyzéket.

Tisztelettel

WERGLES LAJOS
Budapest, VII. Almássy-utca 8.

ZIMMER PÉTER

☞ halászmester és halkereskedő. ☞

BUDAPEST, központi vásárcsarnok.

Lakás: IX. ker., Erkel-utca 3. szám.

Az egyedüli budapesti székesfővárosi cég, mely az elsőrangú szállodák és éttermekben szükségelt összes halkülönlegességeket állandóan raktáron tartja. Szállít a legmagasabb udvar és József Ágost főherceg udvara részére, valamint az összes előkelő szállodáknak és éttermeknek. Telefon vagy sürgöny útján tett rendelések rögtön nyerne elintézt.

Sürgönczim: ZIMMER, halászmester, BUDAPEST.

TELEFON 61—24. sz.

TELEFON 61—24. sz.

Császári és kir. udv. szállító.
Alapított 1854.
Saját porcellángyár Buda pesten

HÜTTL TIVADAR porcellángyáros

BUDAPESTEN, V. KER., DOROTTYA-UTCA.

Legnagyobb választék mindennemű porcellán-háztartási és fényüzési cikkekben. Asztali-, kávé-, teás- és Mokka-készletek épp úgy egyszerű, mint a legdíszesebb kivitelben. Bel- és külföldi üvegarak, fayenczek, terracották és magyar kőedények nagy választékban.

Telefon 84—42.

UJ

Telefon 84—42.

„PANNONIA szikvizgyár“

BUDAPESTEN.

Prohászka és Herz Budapest

IX., Külső soroksári-ut 12. szám. (Saját házában.)

A t. szállodások, kávé, vendéglős és kocsmáros urak különös figyelmébe ajánljuk szikviz-szükségletüket nálunk fedezni. Gyártmányunk tiszta szénsavval (C^o 2) lesz előállítva.

Kartellen kívül!

Pontos, megbízható kiszolgálás!

LEGFINOMABB

CAVIAR!

SAJT!

VAJ!

TURÓ!

CSEMEGESAJT!

SZALÁMI!

CONSERVEK!

LIKÓRÓK!

RUM és TEA!

COGNAC és PEZSGÓK!

SZARDINIÁK és SZARDELLÁK!

A t. vendéglős, szállodás és kávé urak legjobb és legolcsóbb bevásárlási forrása: ☞☞☞☞☞

KIRSCH JÁNOS

sajt-, vaj- és szalámi-nagykereskedésében

BUDAPEST, KIRÁLY-U. 53.

FIÓKÜZLET: IX., ÜLLŐI-UT 55. SZÁM.

Főüzleti telefon 29—09.

Fióküzet telefon 54—05.

==== Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve. ====

Budapest 1896: Diszoklevél

Florencz 1904: Grand Prix

Legmagasabb kitüntetések

Páris 1900: Grand Prix

Nápoly 1905: Grand Prix

Kőbányai Polgári Serfőző

Részvény-Társaság   ♣   Budapest—Kőbánya

Gyár és igazgatósági iroda:

X. ker., Maglódi-ut 17. sz.

TELEFON 56—46

Városi iroda:

VIII., Népszínház - u. 22.

TELEFON 56—43

Kiviteli telep: **FIUME**   Via Ciotta 18.

AJÁNLJA: Polgár-, Király-, Márcziusi-, Kiviteli Márcziusi-, Szt. István-, Kőbányai Barát-, Barát-Maláta-, Dupla Márcziusi- és Dupla Maláta sörreit, valamint saját töltésű palaczk sörreit a legmodérnebb technikai berendezésekkel felszerelt külön palaczk-sör osztályából.

A BUDAPESTI LÉGSZESZGYÁRAK FELSZERELÉSI IRODÁI

IV. Aranykéz-utca 6. sz.   VII. Erzsébet-körut 19. sz.

Állandóan raktáron tartanak mindennemű légszesz- és villam-
világításhoz szolgáló, legszebb kivitelű csillárokat és kandalló-
kat, legújabb szerkezetű légszesz-tűzhelyeket és légszeszfűrdő-
kályhákat-, légszeszfűző-,sütő- és vasaló-készülékeket, valamint
ipari czélokra szolgáló forrasztó-készülékeket. Bunsen-féle
lángzókat stb. Légszeszberendezések a legmérsékeltbb árak
mellett eszközöltetnek.

BEITZ JÁNOS MŰSZTERGÁLYOS, DÁKÓ ÉS BILLÁRDGOLYÓ GYÁRA

KÁVÉHÁZI ESZKÖZÖK RAKTÁRA ÉS JAVÍTÓ MŰHELYE
BUDAPEST, VII., AKÁCSFA-UTCA 52 (DOB-UTCA SAROK)

Tekegolyók pontosan és jutányosan esztergáltatnak.

Használt golyók és dákok olcsón, állandóan raktáron tartok.

Telefon 81-30.

Csorba golyók magas áron vétetnek és becsértetnek.

DÁKÓK megrendelésre gyorsan és pontosan készíttetnek.

Telefon 81-30.

Az „Erdélyi Pinczer-Egylet”

CSÁSZARI ÉS KIRÁLYI UDVARI SZÁLLÍTÓK

Kolozsvárott.

Sürgöncim Bortermelő Szövetkezete Kolozsvár.

fehér- és vörös, asztali-, pecsenye-, csemege- és gyógyborait.

Megkeresésre készségi i. küld árlapot az igazgatóság.

Ajánlja egyenesen a szövetkezet termelői tagjától beszerzett és minden kiállításán elsőrendű érme-kelet nyert tisztán kezelt és kitűnő minőségű

Cs. és kir. udvari

DREHER ANTAL
Budapest

Városi iroda: VIII., Irszfal-utca 36.

Ajánlja kitűnő minőségű ászok-, király-, márciusi-, kivitteli márciusi-, korona- (à la pilseni), maláta-, bajor-, dupla márciusi- és bak-sörét,

Különlegesség: dupla maláta kősör kőkorokban. Nagyjobb sörmenyiségei saját jégkorsójában szállít.

és kamarai szállító.

SERFÖZDÉJE
Kőbányán.

Saját palaczk-töltés.

Magyarország legmegbízhatóbb közvetítő irodája.

Grosz Ödön

szálloda, vendéglő és kávéház személyzet elhelyezése valamint szaküzletek adásvévetést közvetítő irodája

Budapest, IV., Károly-körút 10. sz. (udvar).

Szolid és pontos eljárás. * Semmiféle előleges költség.

o o Számos elismerő levél. o o

Minimax

kézi tűzoltó készülék

a legmodernebb, leghasználhatóbb és legnagyobb oltóképességgel bíró szabadalmazott

tűzveszedelem ellen való védelmi eszköz

melynek a vendégek teljes biztonsága czóijából egy szálloda vagy étteremből sem szabad hiányoznia.

A készülék szerkezete egyszerű és bárki által könnyen és biztonságosan kezelhető.

Minimax-al minden keletkező tűz oltható. — Egy ütés

a gombra és a készülék önműködőleg 14 méternyre lövel.

Kis terjedelménél fogva bárhol elhelyezhető.

Felvilágosítással készséggel szolgálunk.

Minimax-Társaság, Budapest, VI., Andrásy-ut 27.

London, Páris, New-York, Berlin, Wien.

Zwack J. és Társai Budapest, IX.

cs. és kir. udvari szállítók.

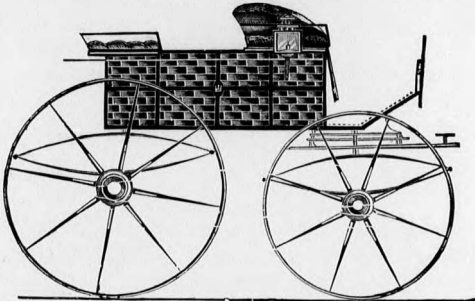
Az „Unicum“ gyomor-erősítő likőr kizárólagos gyártói. — Mindenemű és minőségű különlegességek, n. m.: Allas, Anisette, Curacao, Cacao Chouva, Triple sec, Cherry Brandy, Meorthe Glaciale, Ceppermint stb.

Saját pálinkafőzők. Törköly, szilvórium, baraczk-, seprű- és egyéb pálinkák. — Behozatal: valódi jam, rum, franciaia cognac, Whisky, Arrac. (A gyár 1845-ben alapított.)

Árjegyzék ingyen. — Vizonteladók az áruval művészi kéz alól való plakátokat is kapnak.

ZSIGMONDI KÁROLY kocsi-gyáros Budapest, IX., Imre-utca 7.

Árjegyzék kívánatra küldetik.

Hotel „Orient“ szálloda

Budapest, VII., Kerepesi-ut 42.

A székesfőváros legszebb helyén, a Népszínház átellenében. Központi pályaudvartól villamossal 5 perc alatt elérhető. Budapest legolcsóbb elsőrangú szállodája. 104 vendégszoba villanyvilágítással és a modern kor igényeinek, kényelmének minden tekintetben megfelelő berendezéssel. Teljesen újonnan renoválva.

Elsőrangú étterem és kávéház.

Szállodás: **MOLNÁR SÁNDOR** Stóósz-fürdő vendéglőse.

MAHUNKA IMRE

cs. és kir. udvari butorgyáros.
Nagy választék modern butorokban.

BUDAPEST

VIII., Rigó-utca 6 és 8. VIII., Német-utca 49 és 51.

TELEFON 59—23.

Igen elegáns modern és izléses lakószobák teljesen berendezve raktáron találhatók

MAHUNKA IMRE

cs. és kir. udvari butorgyárosnál

Budapest, Német-utca 49—51,
valamint olyan családias jellegű uri szállodák és vendéglők berendezéseit is készíti, amelyek nálunk eddig ismeretlenek.

Több kitüntetés tulajdonosa. Többszörös Jury-tag.

Csász. és kir.

udvari szállító.

Hubert J. E. Pozsony

Különlegességi jegy:

GENTRY CLUB

a budapesti országos kaszinó pezsgője.

Képviselő:

KUTASSY VINCZE ur

BUDAPEST, Árpád-utca 9. szám.

Önkéntes Árverési Hirdetmény.

Ezennel közhírré teszem, miszerint 52 hold 1200 □ öles Villányi és Nagyharsányi amerikai alanyon oltott termőszőlőmet összesen, de nagyobb kisebb parcellákban is, az idei termésével vagy a nélkül, továbbá Villányi községben levő 2500 Hottl. bort befogadó falazott pinczét és pesházát, raktárhorók és pinczefelszereléssel, valamint kb. 800 Hottl. saját termésű fehér siller és vörös boraimat

f. évi szeptember hó 17 és 18-án

a Villányi saját házamban önkéntes nyilvános árverésen eladom. Az eladási feltételek nálam beszerezhetők.

Teleki Zsigmond cs. és kir. udv. szállító **Pécsett.**

CÍFKA JÓZSEF

Budapest, VI. Váci-körút 31.

Pinczegazdászati cikkek szaküzlete.

Parafadugók közvetlen behozatala Palaczkok nagy raktára

A törvényileg megengedett

Müller-féle ürmös eszencia

főraktára.

Képes árjegyzék és költségvetés ingyen és bérmentve.

HERRMANN J. L.

CSÁSZ. ÉS KIR. FÉMÁRU GYÁR.
BUDAPEST, IV. k., Eskü-ut 6.

Ajánlja a legszolidabbnak elismert gyártmányait alpaca-ezüst, chinai ezüst s alpaccából szálloda-, kávéház- és vendéglő-felszerelések. * * * *

Árjegyzékek, költségvetések díjmentesen.

Alapítási év 1819.

PÁRTOLJUK A HAZAI IPART!

A budapesti vendéglősök

elsőrendű szállítója!

MUSTÁR.

(eredeti francia mód)

valamint kifünő minőségű PARADIESOM

1 és 5 lt.-es üvegekben

vendéglős urak részére kapható:

MOEZNIK &.

conserveryárában

Budapest, VIII., Alföldi-utca 10/a sz.

Üveggyári telepek

azelőtt

Schreiber J. és unokaöcscsei

BUDAPEST, IV. ker.,

Régi posta-u. 10. ^{fél-}emelet

Nagy raktár

üvegárunkban

vendéglők és kávé-
házak részére.

Árjegyzék ingyen és
* bérmentve. *

SZEPESSÉGI LEN-IPAR!

WEIN KÁROLY ÉS TÁRSAI

△ VÁSZON ÉS ASZTAL- △
▲ ▲ NEMŰ-GYÁROSOK ▲ ▲ ▲

Minden darab gyá-
rainkból származó
árut ezen védjegy-
gyel látjuk el.

Minden darab gyá-
rainkból származó
árut ezen védjegy-
gyel látjuk el.

Ajánljuk hirneves szepességi

vászon, asztalnemű, törülköző,

≡ törlő-, csemege-kendő ≡

és minden e szakmába vágó gyártmányainkat.
Szállodai fehérnemű berendezésekről költség-
vetéssel szolgálunk.

KIVONATOK

Árjegyzék és kezelési könyv ingyen.

legfinomabb rum, törköly,
szilvórium, eczet és likőr készí-
téséhez hideg uton, minden
készülék nélkül.

Legújabb, kitérőnek bizonyult

≡ **sörmérő-készülék** ≡

szénsav- és légnyomással.

MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB RAKTÁRA sörpezsgő-
csapok, sörszivattyúkban, sörhűtő készülékekben, sör- és borpalczktöltők-
ben, dugaszoló és kupakoló gépekben. — NAGY RAKTÁR borkezelési
cikkeketben, u. m. borderítőpor, savtalanító, szintelenítő, bortisztító szerek,
nyulósborok javításához szükséges szerek és borbetegségek elleni szerekben.

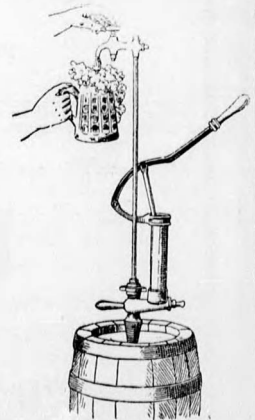
Watterich A.-nál

Budapest, Dohány-utca 5. sz.

Alapított 1869. évben.

**Mindenkor
friss sör!**

ELSŐ MAGYAR RÉSZVÉNY SERFŐZŐDE BUDAPEST—KŐBÁNYA

FENNÁLL 1854 ÓTA.

FENNÁLL 1854 ÓTA.

Az 1900. évi párisi világiállításon collective a legnagyobb éremmel (Grand prix) kitüntetést nyert.

DISZOKMÁNY 1885

JURY-TAG 1896

VÁROSI IRODA: VIII. KERÜLET, ESTERHÁZY-UTCZA 6. SZÁM.

Ajánlja: ászok, király, márcziusi világos,
márcziusi sötét, „bajor mód“, udvari „pil-
seni mód“, kétszeres márcziusi világos és
sötét, valamint bak-söreit, továbbá saját töl-
tésű palaczköreit gőzpasteurizáló készülék-
kel s a legújabb technikai berendezésekkel
felszerelt kőbányai palaczkör osztályból.

Ezen a legújabb technikai berendezésekkel felszerelt serfőzödénknek évi gyártási képessége 400,000 hektoliter.

Rz ország minden részében sörraktárosok által vagyunk képviselve; nagyobb raktáraink :
Árad-, Szeged-, Miskolcz-, Kolozsvár-, Nagyvárad-, Nyiregyháza-,
Temesvár- és Debreczenben "vannak.

Palaczkör-megrendelés:
telefon-szám 56—58.

Hordósör-megrendelés:
Budapestre, telefon-szám 52—59.

Hordósör-megrendelés:
Vidékre, telefon-szám 52—60.

LÖWENSTEIN M.

(Mihály) utóda Horváth Nándor

fűszer, csemege, hus-conservek, főzelék-conservek,
sajt, vaj, bor, pezsgő, cognac, rum és tea-raktára

Főüzlet: **BUDAPEST** Kishid-utca 7. sz.
Vámház-körút 4. sz.

Sürgőnyezim:
Löwenstein Vámházkörút

Fiók-üzlet:
Löwenstein Kishidutca

UDV. SZÁLLÍTÓJA
József főherceg
ő császári és királyi
Fenségének

CSÁSZ. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓ
ő cs. és apost. kir. Felsége legfelső elismerése
1896 december 19-én

UDV. SZÁLLÍTÓJA
Fülöp szász Coburg
gothai herceg ő kir.
Fenségének

Alapítva 1864-ben

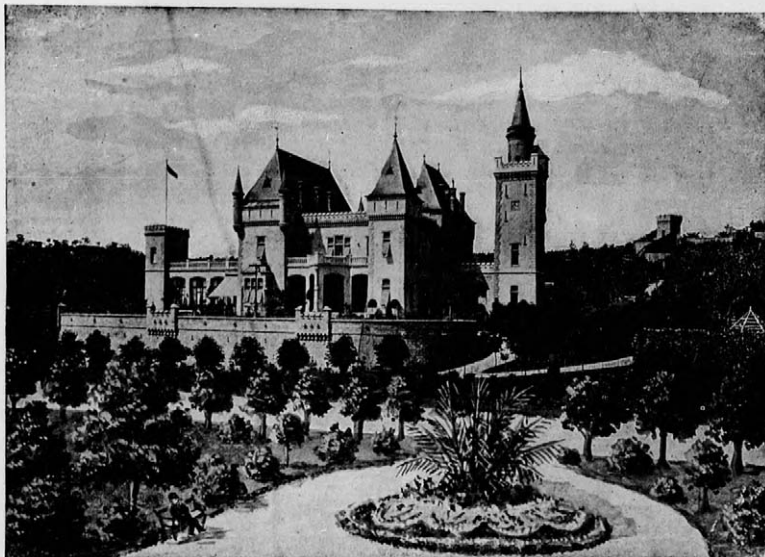
A cég fennállása óta majd kivétel nélkül speciális szállítója az ország legnagyobb és előkelőbb szállodai vendéglőinek és fürdőhelyeinek

Tessék előnyárjegyzéket kérni!

S E C

TALISMAN

S E C

TÖRLEY JÓZS. ÉS T^{SA}

Promontor
(Budapest.)

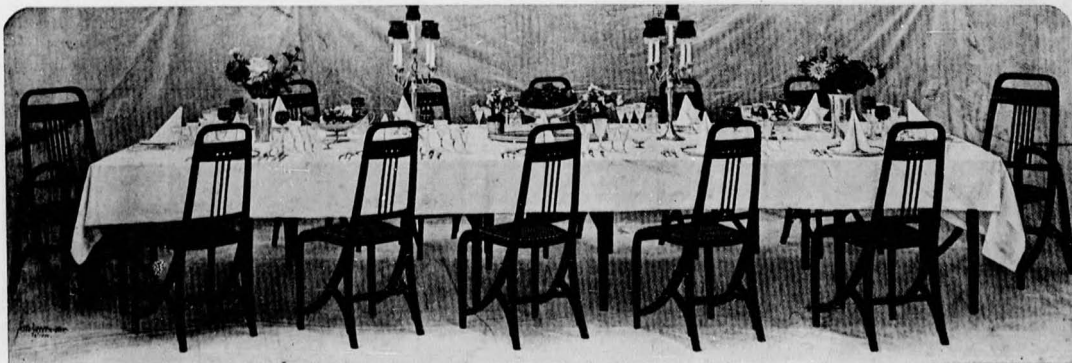

Törley kastély.

Thonet Testvérek tömören hajlitott
fabutor-gyárosok

BUDAPEST, IV., Váci-utca II. szám.

Szállítanak teljes szálló-, vendéglő- és kávéház-berendezéseket.

sörhűtő és kimérő szekrények

Legújabb amerikai rendszerű

Legújabb amerikai rendszerű

(bor és ásványvíz hűtésére is), melyvel egy vagy több hordó sör 5—10 kg. jéggel az utolsó csöppig jég hidegen és kristálytiszán mérhető ki.

Különleges berendezések: **pilseni és bajor sörok kimérésére.**

Söröshordók a pinczében is elhelyezhetők.

Levegőnyomással: Levegőszivattyúlegküzámmal és vezetékekkel, friss levegő részére levegőszűrővel.

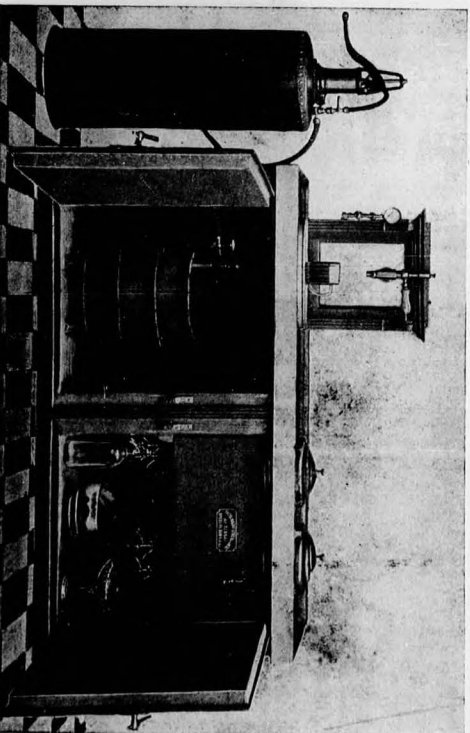
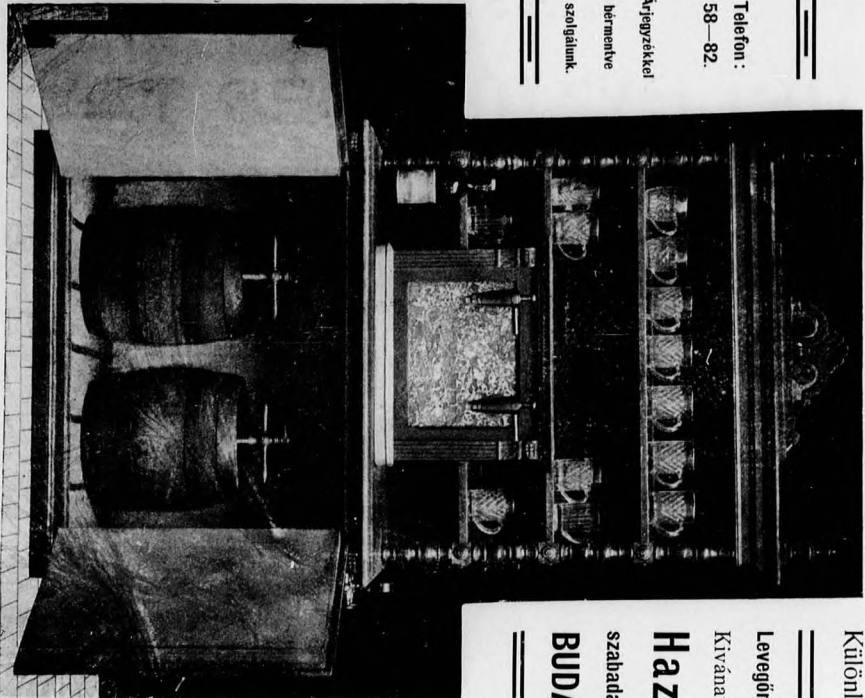
Kivánatra „Amerikai” víz- és folyékony szénsav nyomásu berendezéseket is szállítunk.

Hazslinszky gyógyszerész és Társai Szénaudvar, BUDAPEST, VII. ker., Bem-utca 3. szám.

szabadalmazott szifon-szikvizsgép, amerikai sör- és borhűtő és kimérő készülékek gyára

Kelleti pályaudvar mellett.
Bejárati: VII., Varsány-u. 12.

Szikvizsgéarak teljes berendezése „FAVORIT” szénsavgyár.

Orvosi rendelet szerint

igyék minden reggel éhgyomorra egy pohár melegített
Kristályforrás-ásványvizet! ❀ ❀ ❀ ❀ ❀ ❀ ❀ ❀ ❀ ❀

Vidékre és külföldre fuvardíjmentes szállítás. ❀ ❀ ❀ ❀

Borral való vegyítésre legalkalmasabb asztali viz. ❀ ❀

A bort nem festi és annak élvezetét kellemesen elősegíti.

==== Kérjen ====

árjegyzéket a Szt.-Lukács-
fürdő Kutvállalattól Budán.

